

دستور جلسه پنجاه و هشتمین نشست کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور مورخ ۹۶/۱۱/۱۶

شناسه	قانون - دستور جلسه (۲)	تاریخ	۹۶/۱۱/۱۶
عنوان	بررسی مراتب اعتراض به مشکلات ناشی از اجرای حکم ماده (۱۴۶ مکرر) قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ و ماده (۱۴) آیین نامه تبصره (۳) ماده (۱۶۹) این قانون در صنعت فرش دستبافت		
شرح دستور	<p>طبق ماده ۱۴۲ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴، درآمد کارگاه‌های فرش دستبافت و صنایع دستی، شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های تولیدی مربوطه از پرداخت مالیات معاف هستند، لیکن این امر به صورت مشروط می‌باشد، زیرا براساس ماده ۱۴۶ مکرر که در سال ۹۴ به قانون اصلاح قانون مالیات‌های مستقیم الحاق شده است، معافیت‌های مذکور به عنوان مالیات به نرخ صفر منظور می‌شود و براساس تبصره یک این ماده، استفاده از این معافیت در برخی مواد از جمله ماده ۱۴۲ منوط به ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده ۹۵ این قانون می‌باشد و اگر این اسناد از سوی مودی مالیاتی ارائه نگردد، مشمول مالیات، جریمه و مجازات مقرر در قانون می‌شود. لذا زمانی معافیت به فروشنده‌گان فرش داده خواهد شد که بافنده شناسایی گردد.</p> <p>از سوی دیگر خریداران و صادرکنندگان فرش، شخصیت حقوقی دارند و موظف هستند تا فهرست معاملات فصلی را ارسال نمایند. آنان باید در این فهرست اعلام کنند که از چه کسی این فرش را خریداری کرده‌اند. اگر خرید آنان از اشخاص بافنده، طبق ماده ۱۴ آیین نامه تبصره ۳ ماده ۱۶۹ ق.م.ا از میزان ۵ درصد مبلغ حدنصاب معاملات کوچک موضوع تبصره یک ماده ۳ قانون برگزاری مناقصات (معادل یک میلیون و صد هزار تومان در سال ۹۶) بیشتر شود، باید از بافنده فرش، کد ملی او را اخذ نمایند تا سازمان قادر به شناسایی آن‌ها باشد.</p> <p>لازم به ذکر است برای بافندگان، تکلیفی در ماده ۱۶۹ و حتی در آیین نامه ماده ۹۵ ق.م.ا در نظر گرفته نشده است و افرادی که کمتر از ۱ میلیارد تومان درآمد داشته باشند، در گروه سوم آیین نامه ماده ۹۵ قرار می‌گیرند و الزامی به صدور صورتحساب نخواهند داشت، لیکن اگر در گروه اول و با درآمد ۳ میلیارد تومان قرار گیرند، مشمول ارائه اظهارنامه و پرداخت مالیات خواهند شد.</p> <p>بنابراین با عنایت به مطالب فوق، فعالین بخش خصوصی در حوزه فرش، درخواست نموده‌اند تا بافندگان فرش ملزم به ارائه اظهارنامه مالیاتی و کد ملی نباشند.</p>		

^۱ معافیت‌های مذکور در مواد (۱۳۳)، (۱۳۴)، (۱۳۹) «به استثنای بندهای (الف)، (ب) و (ز) آن»، (۱۴۲)، (۱۴۳) و تبصره (۱) ذیل ماده (۱۴۳ مکرر) به‌عنوان مالیات به نرخ صفر منظور می‌شود.

تبصره ۱- ارائه اظهارنامه مالیاتی، دفاتر و یا اسناد و مدارک موضوع ماده (۹۵) این قانون در موعد مقرر به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور اعلام می‌نماید به‌جز مورد بند (ح) ماده (۱۳۹) این قانون که مطابق ماده (۸۵) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲) مصوب ۱۳۹۳/۱۲/۴ عمل می‌شود شرط برخورداری از نرخ صفر و هرگونه معافیت یا مشوق مالیاتی مندرج در این قانون و سایر قوانین می‌باشد و در صورت عدم ارائه اظهارنامه، دفاتر و یا اسناد و مدارک مذکور، مودی مطابق احکام و ضوابط این قانون مشمول مالیات، جریمه و مجازات مقرر در این قانون می‌شود. حکم این تبصره در خصوص مشمولان مواد (۱۴۴) و (۱۴۵) و بندهای (الف)، (ب) و (ز) ماده (۱۳۹) این قانون جاری نمی‌باشد. اجرای حکم این تبصره درخصوص اشخاص حقیقی مشمول ماده (۸۱) این قانون به‌صورت تدریجی و متناسب با ایجاد ظرفیت‌های اجرائی، اداری و حسب اعلام سازمان امور مالیاتی کشور خواهد بود.

تبصره ۲- معادل اعتبار مالیاتی محاسبه شده به نرخ صفر موضوع این ماده از محل اعتبار جمعی - خرجی که همه‌ساله در بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود به حساب اشخاص مذکور منظور می‌شود. اعتبارات موضوع این تبصره تخصیص یافته تلقی می‌شود و در صورتی که اعتبارات مورد نیاز در یک سال مالی بیشتر از مبلغ مصوب در قانون بودجه کل کشور همان سال باشد مبلغ اعتبار جمعی - خرجی یادشده و متقابلاً منابع مربوط، با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، تصویب هیأت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی قابل افزایش است.

^۲ در هر صورتحساب خرید از اشخاص حقیقی تا میزان ۵٪ مبلغ حد نصاب معاملات کوچک موضوع تبصره یک ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات، الزامی به درج شماره اقتصادی فروشنده در فهرست خرید نمی‌باشد. خریداران، اطلاعات خریدهای مذکور را در فهرست معاملات خرید با عنوان «معاملات کمتر از ۵٪ حد نصاب» درج و ارسال نمایند

ایرادات و مشکلات مطروحه

رئوس ایرادات و مشکلات مطرح شده از سوی معترضین به شرح ذیل می‌باشد:

۱. صادرکننده فرش زمانی که می‌خواهد از معافیت مالیات بر ارزش افزوده استفاده کند، باید طبق ضوابط سازمان امور مالیاتی، اسناد و مدارک ارائه نماید و اگر نتواند از بافنده فرش صورت حساب مورد قبول دارایی را اخذ کند؛ نمی‌تواند از آن معافیت در نظر گرفته شده برای صادرکنندگان استفاده نماید، زیرا بافندگان فرش که اغلب روستایی هستند، کد اقتصادی یا کد ملی ارائه نمی‌کنند.
- از سوی دیگر نیز در اجرای حکم ماده ۱۶۹ ق.م.ا.ا اطلاعات ناقص باشد، دفاتر فروشندگان فرش نیز به علت عدم توان ارائه فاکتور از سوی بافندگان فرش، رد می‌شود که این امر به صنعت فرش لطمه می‌زند و در نهایت هزینه برای دولت ایجاد خواهد نمود.
۲. طبق بند ۷-۵ الحاقی سال ۱۳۹۳ به دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر به شماره ۲۰۰/۲۴۴۶۸/ص مصوب ۱۳۹۰، "کلیه مشمولین دستورالعمل ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۶۶ و اصلاحی ۱۳۸۰ که مبادرت به خرید محصولات بافته از جمله گلیم، جاجیم، پلاس، زلیبو، نم، حصیر، سیاه چادر، گبه و فرش دستبافت از اشخاص حقیقی ایرانی که خود بافنده محصولات بوده اند می‌نمایند، الزامی به دریافت شماره ملی یا شماره اقتصادی حسب مورد از ایشان نداشته و می‌توانند اطلاعات معاملات خرید خود را به صورت تجمیعی برای هر فصل در قالب دستورالعمل ماده مذکور ارسال نمایند؛" لیکن با تصویب قانون جدید مالیات‌های مستقیم مصوب ۱۳۹۴ و آیین‌نامه اجرایی تبصره ۳ ماده ۱۶۹ آن، این بند حذف شده است و تنها طبق ماده ۱۴ این آیین‌نامه، در هر صورت حساب خرید از اشخاص حقیقی تا میزان ۵ درصد مبلغ حدنصاب معاملات کوچک موضوع تبصره یک ماده ۳ قانون برگزاری مناقصات، الزامی به درج شماره اقتصادی (کد ملی) فروشنده در فهرست خرید نمی‌باشد. خریداران اطلاعات خریدهای مذکور را در فهرست معاملات خرید با عنوان معاملات کمتر از ۵ درصد حدنصاب درج و ارسال می‌نمایند که ۵ درصد مبلغ حدنصاب معاملات کوچک (براساس تصویب نامه هیأت وزیران به شماره ۱۲۳۴۶/ت ۵۴۲۲۵ هـ مورخ ۹۶/۲/۶ مبلغ ۲۲۰ میلیون ریال می‌باشد) یک میلیون و صد هزار تومان می‌گردد و این رقم بسیار کمی است.
۳. مشکلات موجود، ناشی از عدم شناخت قانونگذار از صنایع مختلف از جمله صنعت فرش می‌باشد. قانون‌گذار باید به این امر توجه کند که در صنعتی مانند فرش دستبافت که توسط قشر ضعیف و فقط در خانه‌ها انجام می‌گیرد؛ مواجه با افرادی است که نمی‌توان آن‌ها را ملزم به دریافت کد اقتصادی و دادن اظهارنامه و یا حتی ارائه کد ملی نمود.
۴. میزان درآمد ناشی از صادرات فرش در سنوات گذشته، به ۱ میلیارد و ۷۰۰ میلیون دلار رسیده بود، لیکن اکنون به دلیل شرایط موجود و عدم حمایت مناسب دولت از این صنعت، به ۳۴۰ میلیون دلار کاهش پیدا کرده است. بنابراین باید تا زمان بهبود وضعیت این صنعت، ارائه اظهارنامه و یا شناسایی بافندگان فرش دستبافت متوقف گردد.
۵. فرش دستبافت از جایگاه ویژه‌ای در کشورمان برخوردار است و نقش خاصی را در زمینه‌های فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی از جمله معرفی فرهنگ و تمدن ایران، اشتغال مستقیم و غیر مستقیم، صادرات، ارزآوری و ایجاد ارزش افزوده، ایفاء می‌کند؛ بنابراین باید به فرش نگاه ویژه‌ای داشت؛ به طور مثال یک میلیون بافنده فرش دستبافت در کشور شناسایی شده اند که حدود ۷۰۰ هزار نفر از این تعداد فعال می‌باشند ولی می‌توان با رقم بسیار کمتری نسبت بخش تولید، خدمات و پتروشیمی، اشتغال و ارزش افزوده در این حوزه ایجاد نمود و تعداد فعالین را افزایش داد.

<p>۶. روستائیان معمولاً در فصل‌های غیرکشاورزی، وقت آزاد خود را به قالیبافی اختصاص می‌دهند و درآمد سرانه خود را از این طریق افزایش می‌دهند، لیکن در چند سال اخیر رکود بازار فرش آن‌ها را از این کار بازداشته است و به یکی از عوامل مهاجرت روستائیان به شهرها تبدیل شده است، بنابراین حمایت از فرش می‌تواند عامل کاهش تخلیه روستاها باشد.</p>	
<p>موضوع در جلسه کارگروه تخصصی شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در تاریخ ۹۶/۰۹/۱۹ در اتاق ایران و با حضور نمایندگان اتاق ایران، اتاق تهران، شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی اصفهان، سازمان امور مالیاتی، مرکز ملی فرش ایران، اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش دستبافت و برخی فعالان در حوزه فرش برگزار گردید. در پایان جلسه با توجه به مباحث مطروحه مقرر شد تا اعتراض معترضین صنعت فرش به منظور عدم الزام بافندگان فرش به ارائه اظهارنامه مالیاتی، جهت تصمیم‌گیری نهایی در صحن شورای گفتگو مطرح شود.</p>	<p>جمع‌بندی جلسه کارشناسی مورخ ۹۶/۰۹/۱۹</p>
<p>پیشنهادهای ذیل جهت حل مشکلات فعالین بخش خصوصی قابلیت بررسی و اخذ تصمیم دارد:</p> <p>- متن بند طبق بند ۷-۵ الحاقی به دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر به شماره ۲۰۰/۲۴۴۶۸/ص مصوب ۱۳۹۰ که اشعار داشت: "کلیه مشمولین که مبادرت به خرید محصولات بافته از جمله فرش دستبافت، گلیم، جاجیم، پلاس، زیلو، نمد، حصیر، سیاه چادر و گبه از اشخاص حقیقی ایرانی که خود بافنده محصولات بوده اند می‌نمایند، الزامی به دریافت شماره ملی یا شماره اقتصادی حسب مورد از ایشان نداشته و می‌توانند اطلاعات معاملات معاملات خرید خود را به صورت تجمیعی برای هر فصل در قالب دستورالعمل ماده مذکور ارسال نمایند" به آیین‌نامه تبصره ۳ ماده ۱۶۹ قانون مالیات مستقیم مصوب ۱۳۹۴ اضافه گردد.</p> <p>- بافندگان فرش از مقررات ارسال گزارش فصلی معاف گردند.</p>	<p>پیشنهاد دبیرخانه</p>
<p>۱. مواد قانونی به ویژه "ماده ۱۴۲، ۱۴۶ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، ماده ۱۴ آیین‌نامه تبصره ۳ ماده ۱۶۹ ق.م.م، بند ۷-۵ الحاقی سال ۱۳۹۳ به دستورالعمل اجرایی موضوع ماده ۱۶۹ مکرر به شماره ۲۰۰/۲۴۴۶۸/ص مصوب ۱۳۹۰؛"</p> <p>۲. نامه شماره ۲۸۸۹/ص ۹۶ مورخ ۹۶/۰۵/۳ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی اصفهان خطاب به شورای گفتگوی مرکز؛ و</p> <p>۳. نامه شماره ۴۸۱ مورخ ۹۶/۰۹/۱۸ اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان فرش ایران خطاب به شورا گفتگوی دولت و بخش خصوصی.</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>